

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

52. Monumenta vetera S. Th.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

que navim procella exagitat, vt præsentissimo naufragio agrè erepta sit, Nagapatanum vellent, nollent, reducta. Indè breuem post moram, terra, & pedes, Meliaporem peruenit.

52
Monumenta
vetera S. Th.

52. Est vrbs Meliapor, vulgò S. Thomæ, illius habitatione, discipulis & martyrio nobili, quanquàm, (si fides indigenis) Meliaporè antiquam, saculorù decursu, mare latius fusù absorbit. Monstratur à piscatoribus hodièque vrbs eius situs, & aquis demersa veterum ædificiorum residua rudera, distinguunturque suis nominibus, fori, turrium, regia, & aliorum. Que vero nunc extat Meliapor exigua primum ab incolis posita, amplificata verò ab Lusitanis, ædem habet sacram, non plus tredecim palmis longam, & totidem latam, pro saxi è ligno constantem durissimo, Sancti Thomæ (vt ferunt) opus: à læua minor alia visitur, vbi totis Indiis fama est corpus Apostoli iacere, vicinus vrbi mollis cliuus Parui montis appellatione, specu patet angusta, in quam aiunt eum latere solitum, cum aduersus Christum, hostes impotentius firerent. Speluncæ os arctissimi aditus, crux ornat lapidea cineritij coloris; crucis radicem fons profusus S. Thomæ miraculo illinc olim eductus, cuius potu creduntur curationes à morbis edi continuæ, hoc è colle in montem ascenditur solitariae contemplationi mirè aptum, ob antiquam syluam arboribus densam, viriditatis perpetuæ, quæ imminens mari latus alterum veliunt; alterum etiam, quamuis nudum, amœnitate gaudens præcipua, subiecto flunio rigatur. Hic fuit magno Apostolo, eiusque discipulis ad meditationem æternorum secessus, hinc fertur animam in cælum efflasse, cum in arctâ quam dixi speluncâ confixus lanceâ fuisset. Montis verticem decorauerat sacellum, cuius diruti nonnulla vestigiâ Lusitani compererunt, & extantes adhuc truncos parietum aliquos. Ædiculæ huius in tanti Apostoli honorem instaurandæ fundamenta dum purgant, in quadram incidunt saxeam cruce media insculptam, crucibus similem equestris Ordinis Auisi, nisi quòd quatuor illius capita voluminibus carebant introrsùm reductis, sed earum loco, duos hinc inde ferebant emicyclos, quos tertij complexus veluti coronabat eandemque alie item cruces figuram exhibent, quæ manu S. Thomæ putantur expressæ. Insidebat cruce passis alis columba, circumquaque ignoti characteres, præterquam insigni antiquario Brachmani, qui lectis iis retulit significari Thomam Iesu Christi Apostolum illuc ab eo missum, ad prædicandam legem suam sanctissimam, congregasse illic discipulos, & martyrium obiisse, existimatürque eodem in lapide animam exhalassè, quòd sparsi sanguinis ductibus cruentus appareat. Restituto sacello Lusitani, lapidem in ara statuere, vbi dum sacra res agitur Decembris octauo, & decimo cum ad Euangelium ventum est, cernitur (haud tamen quotannis) stupendo miraculo, expirans fumus ex lapide, & obscuram in nubem diffusus lapidem totum contegere, quâ discussâ grandes ex eo guttæ stillant, illo forsitan ex prodigioso vapore in aquam concretæ. Xaverio igitur in hanc vrben intranti Deus hospitium metatus est eius desideris oportu

opportunitissimum; exceptus enim est à Gaspare Coëllio, Ecclesiæ illius Vicario, cuius ædes ab templo cum vnus diuideret hortulus, poterat vic Dei, suo precandi studio quoties libuisset, de nocte habenas laxare, & de sua in Macazarem expeditione Deum otiosè consilere. Quamquam hoc illi ne esset omninò integrum obstant duo: vnum, quòd siue honoris gratià, seu ob angustias ædium, nollet Vicarius, Xauerium alio, quàm eodem secum ad nocturnam quietem vti cubiculo, quo proindè ad templum exire, vetabat vrbinitas, nisi primo iam somno occuparetur Vicarius: alterum grauius, & cuius formidabilius, minus quàm Xauerius animoso. Quà enim transitus in templum ex cubiculo erat, tam horrenda specie, ac terribilibus figuris, noctu dæmones bacchabantur, vt iis ferendis parem se nemo consideret. Neque id Xauerium latebat, deprehensio illius furtiuo per noctes, in templum egressu à Vicario monitum; at is & animo suapte naturà intrepidus, & doctus nec transversum vnguem moturos in se vltèrius dæmones quàm Deus annueret; Flocci habere terriculamenta quæ obiectabantur, & eò liberius in templum itare, ac solitarias noctes in eo traducere quod celare iam tenebris pietatem non posset, cum manifesto teneretur.

53. Hoc monstrorum contemptu ad quæ alij panebant, indignatus dæmon eorum artifex, irisque in eum atrocibus furens, à quo sibi vno, tot millium animarum diripiebatur quotidie præda, decreuit cum suis vltro se in manus hostiles induentem, condignè accipere, de more itaque ad effigiem reginæ Deiparæ (cui exindè propterea honor peculiaris mansit) orantem nocte intempestà ferocissimè aggressi, tam crudelem in modum tot plagis contundunt, & conterunt, vt ex iis biduum inter summos dolores iacuerit, tacitâ quidem mali causâ, sed à Malabare iuvene, ipsi Vicario detecta. Is enim clamore dæmonum, crepitûque plagarum euigilans, explorânsque propiùs quid esset, sonitum verberum, & sancti querulos gemitus, verbâque Deiparam in opem vocantis, Vicario retulit, qui post Xauerio interdum, per iocum eadem retractabat. Cæterùm è lecto vix ipse constiterat, cum eisdem precandi excubias in templo repetiit, nec in eum tamen rabies dæmonum quicquam præterea ausa est, nisi quòd horrendo procul strepitu, & fragore turbare potiùs orantem quàm exterrere nitebantur, quin & mutato semel stylo, de mediâ nocte, matutinos Ecclesiæ cantus tam scitè peregerunt, vt postridiè sanctus ex Vicario quæreret, qui & vndè Clerici aduenissent, qui præter morem, diuina officia nocte proximâ in templo exsoluissent. Verumenimverò hæc ludibria dæmonum, & vexationes pensauit seruo suo Deus longè vberioribus præmiis, quæ tametsi nox, solitudo, & viri modestia presserint; attamen voti sui summam, & cuius potissimùm causâ Thomam Apostolum diuinæ sibi mentis interpretem legerat, scimus cumulatisimè assecutum. Sciscitans enim, an Deo cordi esset, vt interiores ad Austrum Insulas Euangelio peragraret, tam claro illic aut responso, aut luce perfusus est; tantùm hausit roboris atque ani-

K morum

53
Xauerius
atrociter à
dæmonibus
orando cæ-
ditur.